

КОНСПЕКТ

ЗА КОНКУРСЕН ИЗПИТ ЗА ДОКТОРАНТИ ПО ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ
3.5. ОБЩЕСТВЕНИ КОМУНИКАЦИИ И ИНФОРМАЦИОННИ НАУКИ

МЕДИЕН ЕЗИК И СТИЛ – 2026/2027 г.

МЕДИЕН ЕЗИК И СТИЛ

1. Национален език: разновидности (книжовен език, интердиалекти, териториални диалекти и социолекти – професиолекти, жаргон и други езикови варианти) и употребата им в медийния текст. Понятието *достъпен език* в медиите
2. Медиян език – тенденции, процеси и динамика в съвременното
3. Същност и основни признаци на текста. Членение и композиция на текста. Езикови механизми и средства за текстова свързаност – типове
4. Стилистични функции на различните равнища на езика: фонетично, морфологично, лексикално, синтактично
5. Стилистични фигури и грешки в медийния текст
6. Езикова и стилова медийна политика. Езикът на омразата и езикът на политическата коректност в публичната реч
7. Езикови маркери за (не)достоверност на медийния текст
8. Невербалните средства като елементи от формирането на публичен образ в медиите и комуникацията

РЕДАКТИРАНЕ

9. Ролята на редактора в журналистическия процес. Микро- и макроредактиране.
10. Специфика на журналистическото редактиране.
11. Специфика при редакторската намеса в новинарски текстове: заглавия, лийд.
12. Роля на интерпретативните текстове в медиите. Манипулации на авторското послание.
13. Хоризонт на компетентност на редактора. Правна култура на редактора
14. Редакционна политика, редакторска етика
15. Онлайн редактиране – принципи и процес.
16. Редакторска намеса при визуални изображения.

Библиография:

1. Ефремов, Ефрем. Журналистическото редактиране. – София: Фабер, 2017
2. Ефремов Ефрем. Правни аспекти на журналистическото редактиране. – София: Фабер, 2019.
3. Ефтимова, Андреана. Медиен език и стил: теория и съвременни практики. София: УИ „Св. Климент Охридски“, 2024.
4. Ефтимова, Андреана. Твърдят запознати. Езикови маркери за (не)достоверност на медийния текст. София: УИ „Св. Климент Охридски“, 2023.
5. Ефтимова, Андреана. Регистри в журналистическия дискурс. София: УИ „Св. Климент Охридски“, 2018.
6. Ефтимова, Андреана. Двойственият език в медиите: езикът на политическата коректност vs езика на омразата. София: Просвета, 2016.
7. Ефтимова, Андреана. Достъпен език и културен мениджмънт (монографично изследване). – В: Христова, Христина, Ефтимова, Андреана. Институции на достъпа. Комуникационен мениджмънт на културно-историческото наследство (колективен том с две монографии). София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2026. ISBN 978-954-07-6340-8 (мека подвързия); ISBN 978-954-07-6341-5 (PDF). E-book: <https://unipress.bg/institutsii-na-dostapa>
8. Ефтимова, Андреана. Невербалната комуникация: медии и медиатори. София: Сиела, 2011.
9. Ефтимова, Андреана. Невербалната комуникация в телевизията. София: Сема-Р.Ш., 2002.

Допълнителна библиография:

1. Абазов, Т. Структура и анализ на публицистичното произведение. – Съвременна журналистика, кн. 2, 1
2. Буркарт, Р. Наука за комуникацията. - С. 2001
3. Виденов, М. Българската езикова политика. София: МСД, 2003.
4. Властта на медиите. Отг. ред. Елка Добрева. Шумен: УИ, 2003.
5. Воденичаров, П. Социолингвистика. София: Сема РШ, 2007.
6. Вълканова, В. Дизайн на книгата: комуникационни и композиционни парадигми на традиционните и модерните типографски стилове. С. 2014.
7. Вълканова, В. Медиен дизайн: креативност, консистентност и комуникация на модерните списания. С. 2013.
8. Вълканова, В. Медии & уеб дизайн: култура и функционалност на онлайн комуникацията. София: Унив. изд. „Св. Климент Охридски“. С. 2019.
9. Ганчева, В. Новата журналистика в САЩ – фактът като фикция. – С: Съвременник, кн. 2, 1983

10. Добрева, Е., Ив. Савова. Текстоллингвистика. Шумен: УИ, 2000.
11. Добрева, Е. Аспекти на масмедийната „реалност“. Велико Търново: Фабер, 2011.
12. Еко, У. Език, власт, сила. – С. Съвременник, кн. 3, 1999.
13. Ефтимова, А. Doublespeak: политическа коректност или език на лъжата в политическия дискурс (анализ на медийните му прояви) // Електронно списание LiterNet, 08.08.2014, № 8 (177). Available from: <http://liternet.bg/publish9/aeftimova/doublespeak.htm>
14. Ефтимова, А. Говорещите хора рискуват. – В: Електронно списание LiterNet, 15.11.2013, № 11 (168). Available from: <http://liternet.bg/publish9/aeftimova/govoreshtite.htm>
15. Ефтимова, А. Езиковото табу - две противоположни тенденции в медийната реч на детабуизация и евфемизация // Сайт на Асоциацията на европейските журналисти, 22.05.2015 г. Available from: <http://www.aej-bulgaria.org/bul/p.php?post=6114&c=328>
16. Знеполски, И. Новата преса и преходът. – С. 1997
17. Йосифова, Р., Мария Илиева. Стилистика. Теоретични бележки. Задачи и текстове за упражнения. Лингвостилистични анализи. Велико Търново: УИ „Св.св. Кирил и Методий“, 2012.
18. Кунчик, М. Въведение в науката за публицистика и комуникации. – С. 1998
19. Липман, У. Общественото мнение. – С. 2001
20. Маклуън, У. Закони на медиите. – С. 1995
21. Малецке, Г. Психология на масовата комуникация. – С. 1994
22. Маровска, В. Стилистика на българския език. Пловдив: УИ, 1998.
23. Монова, Т. Новият журнализъм на Прехода. София: Парадокс, 2012.
24. Петев, Т. Към социология на масовите комуникации. – С. 1979
25. Петров, М. Америка врява и разум. – С. 1998
26. Ръол, Х. Властта на новините. – С. 1997
27. Сметанина, С. Редактирования текстове на масовата комуникация. СП. 2003
28. Текстът като манипулация. Отг. ред. Добрин Добрев. Шумен: УИ „Еп. Константин Преславски“, 2002.
29. Тодоров, Цв. Семиотика. Реторика. Стилистика. София: Сема РИШ, 2000.
30. Флеш, Р. Репортерски наръчник на АП. – СЖ, 2, 1997
31. Чакърлова, Кр., Петя Костова. Феноменът стилистична грешка. Пловдив: Марица, 1999.
32. Янакиев, М. Записки по стилистика. София: Народна просвета, 1964. Препубликувана в: Лингвистиката и езиковото обучение. София: УИ „Св. Климент Охридски“, 2007, 267-364.

33. Baker, Sh. The practical Stilist, 7 th ed., Harper&row, 1999
34. Baskette F., Sissors J., Brooks B. The Art of Editing in the Years of Convergence. 17 th ed., New York, 2015
35. Biagi, Sh. Interviews, that Work: A practical Guide for Journalists. Belmon, Calif., 2006
36. Cook, C. K. Line by Line: How to Edit your Own Writing. Houghton Mifflin, 2005
37. Crosson, C. Tainted Truth: The Manipulation of Fact in America, Simon & Dickson and Smyth. Handbook of short Story Writing: Vol 1
38. Goldstein N. ed. The Associated Press Stylebook and Libel Manual, 45 st ed., Associated Press, 2016
39. Gourley, C. Media Wizards: A behind-the-Scenes Look at Media Manipulation. Millbrook Press Inc., Oct. 2009
40. Mencher, M. News Reporting and Writing. 7 th ed., Brown & Benchmark, 1997
41. Morrish, J. Magazine Editing, Paperback, 1996
42. Patterson, B.R., Coleman, E., Patterson, P. The editor in Chief: a Management Guide for Magazine Editors, Paperback, 2003
43. Shaw, E. Ph.D. The Successful Writer`s Cuide to Publishing Magazine Articles
44. Stepp, C.S. ed. Editing for Today`s Newsroom: New Perspectives for Changing Profession (Communication Textbook Series), Hardcover Paperback, 1989
45. Van Dijk, Teun A. Discourse and Power, Macmillan Education, 2008.
46. Visual Intelligence: Perception, Image and Manipulation in Visual Communication, State University of New York Press, June 1997